

20.02.2025

Dnro 2508/03.04.04.04.09/2023

Asia Hyvinvointialuetta koskeva aluevalitus

Valittaja [REDACTED]

Päätös, josta valitetaan

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallituksen päätös 6.11.2023 § 302

Asian käsittely hyvinvointialueella

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoiminnan toimialueen pelastuspäällikkö on 31.8.2023 tekemällään päätöksellä valinnut koulutuspalomestarin virkaan [REDACTED]

Virkaa myös hakenut [REDACTED] on vaatinut päätöksen oikaisua.

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Päätöksen perusteluissa on todettu muun ohessa, että valintapäätös perustuu kokonaisarvointiin, jossa on huomioitu henkilöhaastattelu, työkokemus sekä henkilön suorittamat koulutukset ja tutkinnot. [REDACTED] viimeisin työkokemus pelastusalalta on Varsinais-Suomen pelastuslaitokselta vuosilta 1996–2010 eli 13 vuoden takaa, minkä vuoksi hänellä ei ole ajantasaista kokemusta pelastustoiminnan päällystötehtävistä ja siihen liittyvästä esimiestyöstä sekä sopimuspalokuntatoiminnasta. [REDACTED] hakemuksessa ilmoittama työkokemus sekä muu osaaminen ja kokemus ei ollut siinä määrin ajantasainen ja riittävä, jotta hänet olisi kutsuttu haastatteluun. [REDACTED] on varattu mahdollisuus tutustua hakemuksiin ja ansiovertailuihin sekä kuulla perusteet valinnalle. [REDACTED] on toimitettu jälkepäin pyynnöstä hakijayhteenveto.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

██████████ on vaatinut aluehallituksen ja pelastuspäällikön päätösten kumoamista sekä asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Hakijoita ei ole kohdeltu koulutuspalomestarin viran valinnassa yhdenvertaisesti ja tasapuolisesti. Valintapäätös ei täytä hallintolain eikä perustuslain vaatimuksia, ja päätöksenteossa harkintavaltaa on käytetty lainvastaisesti.

Virkaan valittu ██████████ on todettu hyvinvointialueen laatimassa hakija-yhteenvedossa epäpäteväksi. ██████████ tiedossa ei ole, missä vaiheessa ██████████ on todettu kelpoiseksi virkaan. ██████████ ei ole voinut oikaisu-vaatimusvaiheessa vedota ██████████ epäpätevyyteen, sillä hän on saanut hakijayhteenvedon vasta oikaisuvaatimusajan päättyessä.

On kyseenalaista, että mittavan työkokemuksen ja koulutuksen omaava ██████████ jätettiin kutsumatta haastatteluun. Epäpäteväksi virkaan katsottu ██████████ oli kutsuttu haastatteluun. Koska ██████████ ei haastateltu, ei hänellä ollut muiden hakijoiden kanssa yhdenvertaista mahdollisuutta tuoda esille muun ohella osaamistaan, luonnettaan ja työkokemustaan. Hän ei saanut tilaisuutta kertoa, että hän on vuonna 2016 toiminut paloesimiehenä ja palomestarina. Hakijoiden soveltuvuseroja ei selvitetty. Haastatteluun kutsumisella on ollut suuri merkitys asiassa, sillä haastatteluosio ratkaisi virkavalinnan. Haastattelun korostunut merkitys on tehnyt harkintavallan väärinkäytön mahdolliseksi.

Päätös valita virkaan ██████████ on tehty jo ennen haastatteluja. Tämän osoittaa se seikka, että yhtäältä ██████████ ei kutsuttu haastatteluun ja toisaalta muut haastateltavat olivat ██████████ nuorempia. Haastatteluun jätettiin kutsumatta vain muutama kelpoinen hakija.

Lausunnot ja selitykset

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on lausunnossaan muun ohessa todennut, että virkaan valittu ██████████ on ollut virkaan kelpoinen, mutta ██████████ on toimitettu epähuomiossa virkavalinnan alkuvaiheen hakija-yhteenvedo, jossa on virheellinen merkintä ██████████ kelpoisuutta osoittavassa kohdassa. ██████████ on vaadittu valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta 6 §:n mukainen päällystötutkinto. Valintapäätökseen tiedot on merkitty oikein.

██████████ hakemuksen perusteella hänellä oli pelastusalan työkokemusta viimeksi vuosilta 1996–2010. Tämän lisäksi hänellä on työkokemusta järjestötyöstä sekä perinnerakentajan, tuntiopettajan ja myyntineuvottelijan työstä. Hän ei ollut merkinnyt hakemukseensa valituksessa ilmoittamaansa työkokemusta, eikä siihen myöskään sisällynyt työtodistuksia tai tarkempia kuvauksia työtehtävien sisällöistä. ██████████ hakemuksesta ei ilmene, että hänen työkokemuksensa vastaisi koulutuspalomestarin tehtävässä edellytettyä.

██████████ on varattu tilaisuus selityksen antamiseen. Selitystä ei ole annettu.

██████████ on antanut selityksen. Päätöksen perustelut ovat puutteelliset. Viran valintamenettely on ollut virheellistä, eikä hyvinvointialueella ole ollut perusteita jättää kutsumatta ██████████ haastatteluun. Virantäytössä on annettu merkitystä ajantasaiselle kokemukselle pelastustoiminnan päällystötehtävistä, esimiestyöstä sekä sopimuspalokuntatoiminnan tuntemuksesta. Tämä ei vastaa hakuilmoituksen sisältöä, eikä kaikilla haastatteluun kutsutuilla ollut mainittavaa kokemusta niistä. ██████████ sen sijaan oli ainoana hakijana merkittävää kokemusta hakuilmoituksessa todetuista kouluttajan tehtävistä ja pedagogisesta koulutuksesta. ██████████ on suorittanut kaikki pelastusalan nykymuotoiset koulutukset, ja hänellä on päällystötyöhön liittyvää sovellettavaa työkokemusta lähes 13 vuotta ja sopimuspalokuntatoiminnasta 15 vuotta. ██████████ ammattiyhdistystoiminnalla on ollut vaikutusta ansiovertailuun sekä siihen, ettei häntä ole kutsuttu haastatteluun.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus ei tutki ██████████ selityksessään esittämää päätöksen perustelujen puutteellisuutta koskevaa valitusperustetta.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylkää sen.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Hyvinvointialueesta annetun lain 140 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

██████████ on vasta valitusajan jälkeen 19.9.2023 saapuneessa selityksessään vaatinut päätöksen kumoamista sillä perusteella, että pelastuspäällikön päätöksen perustelut ovat puutteelliset. Koska kyseistä uutta valitusperustetta ei ole esitetty 30 päivän valitusajan kuluessa, sen tutkimiselle ei ole laillisia edellytyksiä.

Pääasia

Sovellettavat säännökset

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty taikka kunnan tai hyvinvointialueen päättämä erityinen kelpoisuus.

Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Viranhakuilmoitus

Pirkanmaan hyvinvointialue on hakenut koulutuspalomestaria Pirkanmaan pelastuslaitokselle. Kelpoisuusvaatimuksena virkaan on valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta 6 §:n mukainen päällystötutkinto sekä voimassa oleva BC-luokan ajokortti. Viranhakuilmoituksen mukaan viran tehtävänä on vastata sopimuspalokuntien kurssitoiminnan järjestämisestä sekä toimia osana koulutustoimistoa operatiivisen henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Tehtävässä on mahdollisuus osallistua päällystöpäivystykseen ja säännöllisiin kenttäpalomestarin vuoroihin. Hakijoilta odotetaan oma-aloitteista työtöitä, paineensietokykyä sekä hyviä asiakaspalvelu-, vuorovaikutus- ja ICT-taitoja. Eduksi katsotaan muun ohella ajantasainen kokemus pelastustoiminnan päällystötehtävistä, siihen liittyvästä esimiestyöstä sekä sopimuspalokuntatoiminnan tuntemuksen. Myös tehtävän hoidon kannalta soveltuvat täydennysopinnot ja kokemus kouluttajan tehtävistä ja pedagogisista koulutuksista katsotaan eduksi. Viran haku-aika on päättynyt 31.7.2023.

Asiakirjoista saatava selvitys [redacted] ja [redacted] ansioiden vertailusta

Asiakirjoista ilmenee, että virkaan valittu [redacted] on suorittanut alemman päällystötutkinnon vuonna 1991 ja palomestarin tutkinnon vuonna 1995. Hän on työskennellyt palomiehenä, palo-esimiehenä ja palomestarina vuosina 1992–2007 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksella, vuosina 2007–2009 sekä vuonna 2011 palomestarina Kanta-Hämeen pelastuslaitoksella sekä tuntiopettajana ja lehtorina Tampereen seudun ammattiopistossa vuodesta 2012. Vuodesta 2022 hän on työskennellyt palo-esimiehenä Kanta-Hämeen pelastuslaitoksella. [redacted] on suorittanut ammatillisen opettajantutkinnon vuonna 2007 ja hänellä on kesken turvallisuusalan tradenomikoulutus sekä palopäällystön ammattikorkeakoulututkinto.

[redacted] on hakemuksessaan ilmoittanut suorittaneensa pelastajan tutkinnon vuonna 1993, palo-esimiehen tutkinnon vuonna 1998 ja palopäällystön ammattikorkeakoulututkinnon vuonna 2004. Hän on työskennellyt palomiehenä ja palo-esimiehenä Turun palolaitoksella vuosina 1996–2010. Hänellä on lisäksi työkokemusta yrittäjänä vuosina 2010–2020, järjestön toiminnanjohtajana vuosina 2003–2015, tuntiopettajana vuonna 2022 sekä myyntineuvottelijana vuosina 2020–2023. Hän on suorittanut ammatillisen opettajan pätevyuden vuonna 2020. Valituksessaan [redacted] on tuonut esille, että hänellä on lisäksi työkokemusta palomestarin ja palo-esimiehen työstä vuodelta 2016. Myöhemmässä selityksessään hän on lisäksi tuonut esille, että vuosina 2003–2015 hän on toiminut Suomen Palomiesliiton toiminnanjohtajana ja ollut sopimuspalokunnan aktiivinen jäsen 15 vuotta.

Hakijoista laadituissa ansiovertailuissa on esitetty arvioita hakijoiden osaamisesta, haastattelun perusteella arvioidusta soveltuvuudesta tehtävään sekä esitetty perustelut haastatteluun kutsuttavista. Haastatteluihin valittiin henkilöt, joilla on muodollinen kelpoisuus virkaan. Valinnassa painotettiin viranhakuilmoituksessa esitettyjä vahvuuksia, työkokemusta ja koulutusta. [REDACTED] ei kutsuttu haastatteluun, koska häneltä puuttui päällystötyökokemus sekä ajantasainen kokemus pelastustoimesta. [REDACTED] kutsuttiin haastatteluun työkokemuksen, koulutuksen ja hakemuksen perusteella. Haastattelun perusteella [REDACTED] katsottiin olevan tehtävään korkea motivaatio sekä riittävä ja monipuolinen kokemus. Hän osoitti tuntevansa sopimuspalokunta-toimintaa, ja hänellä on riittävä esimieskokemus. Hänen koulutustaastaansa sekä opetus- ja ohjauskokemustaan pidettiin erinomaisena. Hänen katsottiin soveltuvan hyvin virkaan.

Oikeudellinen arviointi

Koulutuspalomestarin viran kelpoisuusvaatimuksena on ollut valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta 6 §:n mukainen päällystötutkinto sekä voimassa oleva BC-luokan ajokortti. Hyvinvointialueella [REDACTED] on epähuomiossa toimitettu virheellinen hakijayhteenveto, jossa [REDACTED] on katsottu epäpäteväksi. Esitetystä selvityksestä käy ilmi, että [REDACTED]n kelpoisuusehdot täyttävä palomestarin tutkinto sekä BC-luokan ajokortti. Hyvinvointialue on voinut katsoa [REDACTED] kelpoiseksi koulutuspalomestarin virkaan.

Se, onko hyvinvointialue käsitellyt päätöksenteon jälkeen [REDACTED]n tekemät tietopyynnöt viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti, ei sinänsä vaikuta aluehallituksen päätöksen lainmukaisuuteen. [REDACTED] on toimitettu pelastusjohtajan viranhaltijapäätös, jossa on esitetty perusteet [REDACTED] valinnalle ja hänelle on tarjottu mahdollisuutta tutustua hakemuksiin, hakijayhteenvetoon ja ansiovertailuihin, jotta hän on voinut käyttää asianmukaisesti oikeuttaan muutoksenhakuun.

Lähtökohtaisesti hyvinvointialue on voinut valita täytettävänä olleeseen koulutuspalomestarin virkaan kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista sen, jolla se on katsonut Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaiset yleiset nimitysperusteet huomioon ottaen olevan parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen. Tällöin on tullut ottaa huomioon koulutuspalomestarin virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät ja hakuilmoituksessa ilmoitetut painotukset. Näiden perusteiden määrittämissä rajoissa hyvinvointialueella on ollut oikeus päättää, millainen painoarvo hakijoiden erilaisille ansioille nimitysharkinnassa annetaan.

Virantäytön luonteeseen kuuluu, että vain osa hakijoista kutsutaan haastatteluun. Esitetyn selvityksen mukaan haastateltavia valittaessa on painotettu hakuilmoituksessa tehtävälle asetettujen valintakriteerien täyttymistä. Hakuilmoituksessa ilmoitettujen koulutus- ja työkokemustietojen perusteella on ollut mahdollista arvioida kokemusta pelastustoiminnan päällistötehtävistä, siihen liittyvästä esimiestyöstä ja sopimuspalokunta-toiminnan tuntemusta. Hakijoiden omana asiana on ollut arvioida sitä, missä määrin he ovat katsoneet tarpeelliseksi esittää hakemuksessaan selvitystä

työkokemuksensa tarkemmasta sisällöstä tai muista ansioistaan. Valituksenalaisen päätöksen perusteluista ja hyvinvointialueen lausunnosta ilmenee, ettei [REDACTED] työkokemusta pidetty ajantasaisena ja riittävänä. Haasteltavia valittaessa on voitu jättää kutsumatta haastatteluun ne hakijat, jotka eivät edellä mainituilla perusteilla arvioituna ole kuuluneet ansioituneimpien hakijoiden joukkoon.

Sekä virkaan valittu [REDACTED], että virkaa hakenut [REDACTED] täyttävät tehtävän kelpoisuusehdot. [REDACTED] hakemuksessa mainitaan työkokemuksena kokemus palomiehen ja paloiesimiehen tehtävästä vuosina 1996–2010. Hakemuksesta eivät käy ilmi hänen myöhemmin ilmoittamansa uudempi työkokemuksensa paloiesimiehenä ja palomestarina tai toimiminen sopimuspalokunnassa sekä työkokemus Suomen Palomiesliitossa. Valituksenalaisen päätöksen perusteluista sekä hyvinvointialueen lausunnosta käy ilmi, että koulutuspalomestarin tehtäviin kuuluu operatiivisen henkilöstön osaamisen kehittäminen ja sopimuspalokuntien kurssitoiminnan järjestelyt. On ollut perusteltua, että hyvinvointialue on voinut painottaa haastateltavien valinnassa ja nimitysharkinnassa ajantasaista kokemusta pelastustoiminnan tehtävistä. [REDACTED] on työskennellyt muun ohella palomestarina ja vuodesta 2022 paloiesimiehenä Kanta-Hämeen pelastuslaitoksella, ja hänellä on opetusalan työkokemusta. [REDACTED] on työskennellyt viime vuodet myyntineuvottelijana, perinnerakentajana ja toiminnanjohtajana Suomen Palomiesliitossa. Tähän nähden hyvinvointialue on voinut painottaa nimitysharkinnassa [REDACTED] ajantasaista työkokemusta pelastuslaitoksella ja kokonaisarvioinnin perusteella pitää häntä [REDACTED] ansioituneempana virkaan.

Asiassa ei ole ilmennyt aihetta epäillä, ettei hakijoiden ansioita olisi nimitysharkinnan yhteydessä arvioitu tasapuolisesti sekä puolueettomasti tai että haastatteluihin kutsuminen olisi perustunut muihin kuin hyvinvointialueen ilmoittamiin syihin. Kun otetaan huomioon, mitä hakijoiden ansioiden vertailusta on edellä lausuttu, asiassa ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla syytä olettaa, että virantäytön lopputuloksesta olisi päätetty ennalta.

Pelastuspäällikkö ei ole menetellyt Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaisten yleisten nimitysperusteinen eikä hallintolain 6 §:n yleisten oikeusperiaatteiden vastaisesti nimittäessään virkaan [REDACTED]. Pelastuspäällikön ja hyvinvointialueen päätökset eivät ole edellä lausuttu huomioon ottaen lainvastaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Perustelussa mainitut
Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 6 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijä Mikko Sulander

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jussi-Pekka Lajunen, Marianne Kivistö ja Kaija Laitanen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

██████████ asiamies Jyrki Järvinen
sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin
(Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta 1122/2021)

Oikeudenkäyntimaksun määräämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.

Jäljennös maksutta

Pirkanmaan aluehallitus, jonka on aluelain 147 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä
sähköpostitse

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoiminnan toimialueen pelastuspäällikkö
sähköpostitse

██████████
kirjeitse

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
Puhelinnumero: 029 56 42210
Faksi: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00 – 16.15